



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobce: **L. K.**
toho času ve X

proti

žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Jiřice**
sídlem Ruská cesta 404, Jiřice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 21. 9. 2021, domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované spatřovaným v nezajištění dostatečné ubytovací plochy ve výkonu trestu odnětí svobody.

Obsah podání účastníků

2. Žalobce uvádí, že vykonává trest odnětí svobody ve V. J., je zařazen do věznice s vysokým stupněm zabezpečení a je ubytován v cele č. X v oddílu X. Po odečtení plochy všech částí sociálního zařízení v cele č. X má na žalobce připadat ubytovací plocha menší než 3 m².

Za správnost vyhotovení: J. N.

Žalobce má proto za to, že žalovaná nezajišťuje dostatečnou ubytovací plochu podle § 17 odst. 5 a 6 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění vyhlášky č. 225/2021 Sb. (dále jen „vyhláška č. 345/1999 Sb.“), čímž porušuje čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“). Žalobce podal podnět ke státnímu zástupci Krajského státního zastupitelství v Praze (dále jen „KSZ“), který neshledal žádné pochybení. Tento závěr potvrdila i státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze (dále jen „VSZ“).

3. Zaprvé žalobce tvrdí, že při celorepublikové přeplněnosti lze z ubytovací plochy nejméně 4 m² na každého odsouzeného odečíst jen tolik, kolik činí přeplněnost věznic. Je-li přeplněnost 10 %, nelze ubytovací plochu zmenšit až na 3 m² (což by odpovídalo přeplněnosti 25 %).
4. Zadruhé žalobce namítá, že do pojmu sociální zařízení podle § 17 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb. je nutné zahrnout rovněž postele, skříňky, stůl, židle a odpadkový koš. Před změnou vyhlášky č. 345/1999 Sb. vyhláškou č. 19/2015 Sb. byly záchod a umyvadlo zařazeny do kategorie hygienických zařízení a ostatní vybavení cely bylo zařazeno do kategorie sociální zařízení. Po změně vyhlášky č. 345/1999 Sb. byly záchod a umyvadlo vyjmuty z kategorie hygienických zařízení a zařazeny do kategorie sociálních zařízení společně s dalším vybavením cely. Proto žalobce tvrdí, že se do ubytovací plochy v cele nezapočítává plocha kompletního sociálního zařízení. Cela č. X má podlahovou plochu bez záchodu 17,2346 m². Z této plochy je nutné odečíst ještě plochu potřebnou v prostoru umyvadla. Ze zůstatkové plochy 16,2346 m² připadá na jednoho odsouzeného 3,2469 m². Po odečtení plochy zbývajících částí sociálního zařízení v cele z ubytovací plochy (kdy jen lůžko má plochu 1,5 m²), připadá na jednoho odsouzeného cca 1,7 m² ubytovací plochy, tj. nezastavěné podlahové plochy. Pojmy ubytovací plocha a podlahová plocha nelze zaměňovat. I kdyby zbývajících částí sociálního zařízení měly být součástí ubytovací plochy v cele, umístit páteho odsouzeného by bylo možné tehdy, pokud by celorepubliková přeplněnost věznic dosáhla nejméně 120 %.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvádí, že ji považuje za nedůvodnou. Žalobce mylně interpretuje § 17 odst. 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb., pokud tvrdí, že se má postupovat tak, že ubytovací plocha se má úměrně snižovat tomu, o kolik je překročena celorepubliková využitelnost věznic. Žalobcem předestřený matematický výpočet je chybný a z příslušných právních předpisů nikterak nevyplývá. Žalobce rovněž nesprávně vykládá pojem sociální zařízení tak, že pod něj subsumuje namísto jen záchodu a umyvadla s tekoucí pitnou vodou i postel, stůl, židli a osobní skříňku. Žalovaná považuje změnu názvosloví ve vyhlášce č. 345/1999 Sb. za čistě formální, byť užití pojmu sociální zařízení pro označení hygienického či sanitárního zařízení může být zavádějící. Lze se domnívat, že zákonodárce považoval tyto pojmy za synonyma (a odkazuje na přílohu č. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon). Ať už tedy byly záchod a umyvadlo definovány v minulosti jako hygienická zařízení nebo jako nyní sociální zařízení, vždy se z ubytovací plochy odečítala jen tato zařízení. Žalovaná se ztotožňuje s názorem KSZ.
6. Žalobce v replice uvádí, že již od 90. let minulého století se průměrný počet vězněných osob ve věznicích pohybuje kolem 20 000 osob. Vězeňská služba České republiky má však ubytovací kapacitu pouze pro cca 17 000 osob, i když má prostory, které mohou sloužit jako cely nebo ložnice pro odsouzené. Přeplněnost věznic je tak záměrná a cílená, aby bylo možné umísťovat odsouzené do cel tak, že na jednoho případně ubytovací plocha 3 m².

Uvolněné cely nebo věznice pak lze užívat za jiným účelem (posilovny, terapeutické místnosti, čekárny, kanceláře apod.). Podle žalobce toto potvrzuje i tvrzení žalované, že je nerozhodné, zda je celorepubliková využitelnost věznic 101 % nebo 130 %. Pro Vězeňskou službu ČR je tak výhodné udržovat přeplněnost alespoň 1 %. V cele č. X jsou trvale naistalovány (přibetonovány) stolky a 5 stoliček, skříňková stěna je celistvý kus a obsahuje 5 skříněk. To ukazuje na skutečnost, že cely jsou tak určeny pro ubytování 5 odsouzených bez ohledu na to, zda jsou věznice přeplněné.

7. Žalobce dále namítá, že žalovaná deformuje pojem sociální zařízení, pokud jej považuje za pouhé synonymum „*čehokoliv v neprospěch žalobce*“, čímž popírá rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44. Žalobce namítá, že Ministerstvo spravedlnosti není zákonodárcem, ale je pouze zákonem zmocněno k vydání řádu o výkonu trestu odnětí svobody, který však musí být v souladu se zákony, jež mají vyšší právní sílu (v této souvislosti žalobce odkazuje na § 2 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Ministerstvo spravedlnosti mělo důvod ke změně pojmosloví, pojmy hygienické a sociální zařízení tedy nejsou synonyma. Žalobce tvrdí, že *„záchod rozhodně není hygienických zařízením a neslouží k vykonávání osobní hygieny, je tedy sociálním zařízením sloužícím všem obyvatelům cely. Umyvadlo s tekoucí pitnou vodou neslouží jen k osobní hygieně, ale všem obyvatelům cely slouží i k mytí nádobí, praní prádla i k úklidu cely a je tak rovněž sociálním zařízením.“* Namítá, že žalovaná ani státní zástupce přesto z ubytovací plochy neodečítají plochu umyvadla a prostor potřebný k úkonům u umyvadla. Stejně tak jsou stůl či odpadkový koš nebo skříňková stěna sociálním zařízením. Po jejich odečtení je ubytovací plocha 14,23 m². Cela je tak určena pro ubytování 3 odsouzených, při přeplněnosti věznic pro 4 odsouzené. Závěrem žalobce uvádí, že Ministerstvo spravedlnosti ve svém přípisu ze dne 21. 9. 2021 uvedlo stejné vyjádření jako žalovaná týkající se formální změny pojmosloví při změně vyhlášky č. 345/1999 Sb. v roce 2015. Žalobce se pozastavuje nad skutečností, že ani Ministerstvo spravedlnosti jako autor změny vyhlášky č. 345/1999 Sb. (tedy i změny pojmosloví) neví, proč ke změně došlo, a domnívá se, že změnu pojmosloví provedl zákonodárce.

Skutečnosti zjištěné z obsahu správního spisu

8. Soud ze správního spisu vedeného KSZ pod sp. zn. KDT 236/2021 zjistil, že žalobce podal dne 19. 5. 2021 podnět k uplatnění dozoru ke KSZ podle § 78 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“). Dne 14. 7. 2021 státní zástupce KSZ vydal vyrozumění o vyřízení podání, č. j. KDT 236/2021-18, ve kterém uvedl, že neshledal žádné systémové pochybení spočívající v porušení právních předpisů upravujících výkon trestu odnětí svobody, které by mělo za následek krácení práv žalobce. Podlahová výměra cely, na které je žalobce ubytován, odpovídá za současného stavu přeplněnosti věznic v České republice požadavkům podle § 17 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb. Podle zjištění státního zástupce KSZ žalobce pobýval v době sepsání podnětu v cele č. X, oddíl X, která má podlahovou plochu 17,2346 m² bez záchodu (se záchodem má plochu 18,16 m²), kde jsou ubytováni další 4 odsouzení. V době od 25. 5. 2021 do 23. 6. 2021 byl žalobce umístěn v cele č. XY, oddíl X, která má podlahovou plochu 16,8663 m² bez záchodu (se záchodem má plochu 17,75 m²). Od 23. 6. 2021 je opět umístěn na cele č. X. Věznice Jiřice měla ke dni 9. 7. 2021 využitelnost naplněnou na 109,53 %. Celorepubliková využitelnost věznic s ostrahou s vysokým stupněm

zabezpečení je dlouhodobě vyšší než 100 % (ke dni 15. 2. 2021 byla 112,60 %, ke dni 21. 5. 2021 byla 114,42 %, ke dni 4. 6. 2021 byla 108,62 %, ke dni 25. 6. 2021 byla 106,79 %). Z dostupných informací, resp. z dozorové činnosti je státnímu zástupci KSZ známo, že na jednotlivých celách v oddíle X je kromě záchodu instalováno umyvadlo pro základní hygienu. Ostatní hygienická (sociální) zařízení, umývárny a sprchy, jsou umístěna ve společných prostorách oddílu. Z vyjádření státního zástupce KSZ ze dne 10. 8. 2021, č. j. KDT 236/2021-27, vyplývá, že umyvadlo o rozměrech cca 30 x 45 cm (0,135 m²) je zavěšeno na stěně a nezabírá podlahovou plochu. Ze správního spisu dále vyplývá, že celorepubliková využitelnost věznic s ostrahou s vysokým stupněm zabezpečení ke dni 9. 7. 2021 byla 112,97 %.

9. Dne 26. 7. 2021 podal žalobce žádost o přezkoumání vyřízení podání k VSZ. Státní zástupce VSZ přípisem ze dne 2. 9. 2021, č. j. VDT 426/2021-9, odpověděl, že nebylo zjištěno pochybení státního zástupce KSZ. Státní zástupce KSZ vycházel z vlastních měření provedených již dříve v rámci pravidelné prověřkové činnosti v porovnání s údaji poskytnutými věznicí. Tyto údaje ke všem jednotlivým celám jsou zaneseny v příslušné stavební dokumentaci věznice. Na cele č. X nedošlo v poslední době k žádným stavebním úpravám a údaje o ubytovací ploše se tak nezměnily. Při výpočtu dostačující ubytovací plochy připadající na jednoho vězně se vychází především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Pokles této plochy pod 3 m² samozřejmě nelze tolerovat. Státní zástupce VSZ uvedl, že do pojmu ubytovací plocha se započítává i další vybavení cely jako je postel, skříňka, stůl, židle a odpadkový koš, které nejsou součástí sociálního zařízení. I při zápočtu umyvadla, které se nachází na jiném místě cely než záchod (a jehož plochu žalobce nadsadil), by na každého z pěti ubytovaných odsouzených stále připadala plocha větší než 3 m².

Podmínky řízení

10. Soud se nejprve zabýval tím, zda je žaloba přípustná. V tomto směru přitom shledal, že jsou splněny všechny procesní podmínky. Žalobce může být podle svého tvrzení popisovaným jednáním žalované dotčen. Před podáním žaloby vyčerpal prostředek ochrany podáním podnětu ke KSZ a žádosti o přezkoumání vyřízení podání VSZ (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 As 350/2020-36). Popsané jednání nemá formu, jíž by se žalobce mohl bránit jiným žalobním typem. VSZ vydalo vyrozumění o vyřízení žádosti o přezkoumání vyřízení podání dne 2. 9. 2021. Ačkoliv není ve správním spise založeno potvrzení o doručení tohoto vyrozumění, ze žaloby vyplývá, že se žalobce s obsahem vyrozumění seznámil. Žaloba podaná dne 21. 9. 2021 je včasná.
11. Soud rozhodoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem výslovně souhlasili a ve věci nebylo nutné provádět dokazování.

Posouzení věci

12. Podle § 81 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody Ministerstvo spravedlnosti stanoví vyhláškou řád výkonu trestu odnětí svobody, ve kterém stanoví podrobnosti při přijímání, umístování, zařazování, přeřazování a propouštění odsouzených.
13. Podle § 17 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb. platí, že „[j]sou-li ubytovacími místnostmi cely, musí být vybaveny sociálním zařízením, které obsahuje záchod a umyvadlo s tekoucí pitnou vodou; plocha sociálního zařízení se do ubytovací plochy nezapočítává. Záchod musí být oddělen

od zbývajících prostoru cely alespoň neprůhlednou zástěnou. Do každé cely musí být zavedeno elektrické osvětlení a signalizační (přivolávací) zařízení.“

14. Podle § 17 odst. 6 vyhlášky č. 345/1999 Sb. platí, že „[v] ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených musí na jednoho odsouzeného připadat ubytovací plocha nejméně 4 m². Cela nebo ložnice určená k ubytování pouze jedné osoby nesmí mít ubytovací plochu menší než 6 m².“
15. Podle § 17 odst. 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb. platí, že „[u]místit odsouzeného do cely nebo ložnice, v níž na něho připadne ubytovací plocha menší, než je uvedeno v odstavci 6, lze pouze tehdy, když celkový počet odsouzených vykonávajících trest ve věznicích téhož základního typu a stupně zabezpečení věznice s ostrahou v České republice neumožní z důvodu nedostatečné ubytovací kapacity dodržet ubytovací plochu stanovenou podle odstavce 6. Ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného nesmí být menší než 3 m².“
16. V rozsudku ze dne 20. 10. 2016, stížnost č. 7334/13, ve věci *Muršić proti Chorvatsku*, velký senát ESLP potvrdil závěry předchozí judikatury [srov. např. rozsudek (velkého senátu) ESLP ze dne 22. 5. 2012, stížnost č. 5826/03, ve věci *Idalov proti Rusku*, bod 101], podle níž minimální standard ubytovací plochy na odsouzeného ve sdílené cele je 3 m². Limity stanovené vyhláškou č. 345/1999 Sb. jsou tedy v souladu s judikaturou ESLP. Pokud odsouzený disponuje mezi 3 a 4 m² ubytovací plochy, je tato skutečnost podle ESLP silným faktorem pro posouzení souladu podmínek zbavení svobody s čl. 3 Úmluvy. K porušení čl. 3 Úmluvy však dojde pouze tehdy, pokud je tato okolnost doprovázena jinými nevyhovujícími podmínkami, zejména co se týká možnosti vycházek ve venkovním prostoru, přístupu k dennímu světlu a čerstvému vzduchu, vytápění cely, možnosti použít záchod v soukromí a dodržení základních hygienických standardů (srov. např. rozsudek ESLP ze dne 9. 10. 2008, stížnost č. 62936/00, ve věci *Moisseiev proti Rusku*, bod 123; rozsudek ESLP ze dne 12. 6. 2008, stížnost č. 78146/01, ve věci *Vlassov proti Rusku*, bod 84; rozsudek ESLP ze dne 16. 7. 2009, stížnost č. 22635/03, ve věci *Sulejmanovic proti Itálii*, bod 42; rozsudek ESLP ze dne 16. 5. 2013, stížnost č. 9607/06, ve věci *Barilo proti Ukrajině*, body 80 až 83; rozsudek ESLP ze dne 5. 4. 2012, stížnost č. 8968/08, ve věci *Jirsák proti České republice*, body 63 až 73; rozsudek ESLP ze dne 6. 11. 2012, stížnost č. 49268/10, ve věci *Longin proti Chorvatsku*, body 59 až 61). Žalobce však musí tyto další faktory dostatečně určitě a konkrétně tvrdit (srov. bod 127 rozsudku *Muršić proti Chorvatsku*).
17. V nyní posuzovaném případě žalobce namítá pouze nedostatečnou ubytovací plochu. Netvrdí žádné jiné nedostatky. Soud se proto zabýval pouze tím, zda zaprvé je splněna podmínka přeplněnosti věznic, a zda zadruhé ubytovací plocha, ve které je umístěn žalobce, dosahuje požadované minimální ubytovací plochy.
18. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že Věznice Jirice měla ke dni 9. 7. 2021 využitelnost naplněnou na 109,53 %. Celorepubliková využitelnost věznic s ostrahou s vysokým stupněm zabezpečení je dlouhodobě vyšší než 100 % (ke dni 15. 2. 2021 byla 112,60 %, ke dni 21. 5. 2021 byla 114,42 %, ke dni 4. 6. 2021 byla 108,62 %, ke dni 25. 6. 2021 byla 106,79 %, ke dni 9. 7. 2021 byla 112,97 %). Z veřejně dostupných zdrojů (<https://www.vscr.cz/sekce/rok-2022>) vyplývá, že tento trend trvá i v roce 2022 (ke dni 28. 1. 2022 byla naplněna kapacita Věznice Jirice 103,13 %, celorepubliková kapacita věznic s ostrahou s vysokým stupněm zabezpečení 108,64 %; ke dni 25. 2. 2022 Věznice Jirice 103,39 %, celorepublikově 108,77 %; ke dni 30. 3. 2022 Věznice Jirice 105,09 %, celorepublikově 108,77 %).

celorepublikově 108,87 %; ke dni 29. 4. 2022 Věznice Jiřice 105,61 %, celorepublikově 109,62 %; ke dni 27. 5. 2022 Věznice Jiřice 106,40 %, celorepublikově 110,61 %; ke dni 29. 6. 2022 Věznice Jiřice 105,74 %, celorepublikově 110,73 %; podle posledně dostupného statistického hlášení ze dne 15. 7. 2022 kapacita Věznice Jiřice byla naplněna 106,53 % a celorepublikově naplněna 110,98 %). Byla tedy splněna podmínka podle § 17 odst. 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb.

19. Nelze přisvědčit námitce žalobce, že v případě postupu podle § 17 odst. 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb. se plocha 4 m² připadající na jednoho odsouzeného procentuálně snižuje podle toho, o kolik procent jsou naplněny kapacity věznic. Tento matematický model z ničeho nevyplývá. Vyhláška č. 345/1999 Sb. stanoví tři minima: 4 m², 6 m² (pokud je v cele 1 osoba) a 3 m² (při přeplněnosti věznic). Ze znění vyhlášky nevyplývá, že by se minimum ubytovací plochy měnilo v závislosti na míře přeplněnosti věznic. Takový model by se neustále měnil v čase (jak vyplývá z výše uvedeného přehledu statistického hlášení), je nelogický a vedl by k absurdním výsledkům, které by nebylo možné v praxi splnit. Pokud jsou věznice přeplněny, lze snížit ubytovací plochu až na 3 m² bez ohledu na to, o kolik procent je kapacita věznic naplněna. Ubytovací plocha se pak bude pohybovat v rozmezí 3 až 4 m² v závislosti na možnostech věznic a velikosti konkrétních cel. Jelikož je splněna podmínka přeplněnosti věznic, žalobce může být ubytován v cele s ubytovací plochou připadající na jednoho odsouzeného menší než 4 m², minimálně však 3 m².
20. Žalobce byl původně ubytován v cele č. X, která má podlahovou plochu 17,2346 m² bez záchodu (se záchodem má plochu 18,16 m²), od 25. 5. 2021 do 23. 6. 2021 byl žalobce umístěn v cele č. XY, která má podlahovou plochu 16,8663 m² bez záchodu (se záchodem má plochu 17,75 m²). Od 23. 6. 2021 je opět umístěn na cele č. X. Ze správního spisu vyplývá, že umyvadlo má rozměry cca 30 x 45 cm (0,135 m²) a je zavěšeno na stěně. Tyto údaje nejsou mezi účastníky řízení sporné.
21. Žalobce pod pojem sociální zařízení zahrnuje i další vybavení cely jako je postel, stůl, židle, skříňka a odpadkový koš. Tvrdí, že by se proto do ubytovací plochy neměly započítávat. Tomuto výkladu však nelze přisvědčit. Podle judikatury ESLP se do ubytovací plochy nezapočítává rozloha sociálního zařízení, i když tvoří součást cely. Na druhou stranu do ní je zahrnuta plocha zastavěná nábytkem. Je však důležité, aby se odsouzený mohl v cele mezi nábytkem normálně pohybovat (srov. bod 114 shora citovaného rozsudku *Muršić proti Chorvatsku*). Opačnou skutečnost musí žalobce tvrdit (srov. rozsudek ESLP ze dne 17. 10. 2013, stížnost č. 9967/06, ve věci *Vladimir Belyayev proti Rusku*, bod 34). Žalobce netvrdí, že by se v cele nemohl volně pohybovat, pouze namítá, že do pojmu sociální zařízení patří rovněž nábytek a další vybavení cely. Výklad, že by do pojmu sociální zařízení patřilo i další vybavení cely nelze dovodit ani ze změny terminologie vyhlášky č. 345/1999 Sb. Ustanovení § 17 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb. ve znění do 1. 3. 2015 používalo pro záchod a umyvadlo s tekoucí pitnou vodou pojem hygienické zařízení a pojem sociální zařízení nebyl používán (tedy ani pro jiné vybavení cely, jak mylně tvrdí žalobce). Po změně se používá pojem sociální zařízení pouze pro záchod a umyvadlo s tekoucí pitnou vodou. Lze přisvědčit žalované, že se jedná o pouhou formální změnu terminologie. Do ubytovací plochy se tedy nezapočítává pouze plocha záchodu a umyvadla s tekoucí pitnou vodou.
22. Z § 17 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb. ani judikatury nevyplývá, že by umyvadlo bylo vyňato z ubytovací plochy pouze tehdy, pokud je připevněno pevně k zemi. Soud má naopak za to, že je nutné z ubytovací plochy odečíst i plochu umyvadla, které je zavěšeno

na stěně. Již však nelze přisvědčit žalobci, že by bylo nutné odečíst i manipulační plochu potřebnou v prostoru umyvadla. Ostatně nutná manipulační plocha u umyvadla může být značně subjektivní. Po odečtení plochy umyvadla tedy cela č. X disponuje ubytovací plochou 17,0996 m² a cela č. XY ubytovací plochou 16,7313 m². Při ubytování 5 odsouzených na cele č. X připadá plocha na jednoho odsouzeného 3,41992 m² a na cele č. 225C plocha 3,34626 m², tedy větší než minimální možná plocha 3 m² při přeplněnosti věznic. I kdyby soud připustil, že by měla být odečtena manipulační plocha umyvadla tak, jak ji vymezil žalobce (viz bod 4 tohoto rozsudku), stále by ubytovací plocha připadající na jednoho odsouzeného byla větší než 3 m².

23. Soud přisvědčuje žalobci, že věznice jsou dlouhodobě přeplněné. Ostatně i podle doporučení Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „CTP“) by se mělo pokračovat v úsilí o snížení úrovně obsazenosti věznic s cílem zajistit všem vězňům obytnou plochu nejméně 4 m² na osobu (srov. Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky výboru CPT ve dnech 2. až 11. 10 2018, č. CPT/Inf (2019) 23, veřejně dostupná na: <https://rm.coe.int/168095aeb2>, strana 25). Žalobcova domněnka, že Vězeňská služba České republiky záměrně udržuje přeplněnost věznic proto, že chce využívat postup podle § 17 odst. 7 vyhlášky č. 345/1999 Sb., však není ničím podložena. Ani tvrzení, že by umístění vybavení pro 5 odsouzených mělo prokazovat záměrnost udržování přeplněnosti věznic, není věrohodná. Pokud vyhláška č. 345/1999 Sb. umožňuje v dané věznici umístění maximálně pěti odsouzených, je logické, že bude vybavení celý uzpůsobeno tak, aby v případě nutnosti ubytovat více odsouzených, bylo vybavení cel připravené (zvláště pokud je toto vybavení k cele přibetonováno).
24. Soud chápe, že umístění v cele, kde na jednoho odsouzeného připadá plocha něco málo přes 3 m², může být značně nekomfortní. K této skutečnosti však nepřistupují další faktory, které by ve svém souhrnu mohly dosahovat určitého minimálního stupně závažnosti špatného zacházení, čímž by byl porušen čl. 3 Úmluvy. Soud z výše uvedených důvodů nepovažuje jednání žalované za nezákonný zásah.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21. července 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu